

Staan voor betrouwbare informatie

VoRa koersbrief 2026 - 2029

Beste collega,

De belangrijkste taak van onze communicatiediscipline is betekenisvol contact met de samenleving, met betrouwbare informatie als basis. In het licht van maatschappelijke en geopolitieke ontwikkelingen en de groeiende macht van Big Tech is deze betrouwbaarheid van overheidscommunicatie relevanter dan ooit. Want hoe doen we dat in een tijd waarin het vertrouwen in de overheid niet meer vanzelfsprekend is? En waarin de overheid in grote mate afhankelijk is geworden van techplatforms, die de privacy en gezondheid van gebruikers in gevaar brengen en gebruik maken van verslavende algoritmen? Dat is geen gemakkelijke opgave en pasklare antwoorden zijn er niet. Het vraagt om een communicatiediscipline die staat voor haar vak en keuzes durft te maken. In deze koersbrief zet ik namens de Voorlichtingsraad (VoRa) uiteen hoe we hiermee aan de slag gaan, waarbij we voortbouwen op de geleerde lessen van 75 jaar VoRa en de drie bouwstenen richting blijven geven aan ons gezamenlijk communicatiebeleid: direct contact, het bieden van betrouwbare informatie en de mens centraal stellen door over interdepartementale en interbestuurlijke grenzen te werken.

Betrouwbare informatie

De missie van de VoRa begon in 1947. Samenwerken aan betrouwbare informatie en direct contact met de samenleving kwamen centraal te staan. Onze missie is tachtig jaar later nog altijd dezelfde, maar maatschappelijke en technologische ontwikkelingen hebben de wereld ingrijpend veranderd. Zo hebben sociale media mensen een stem gegeven en bieden ze op een laagdrempelige manier mogelijkheden om groepen te mobiliseren rondom specifieke thema's. Ook bieden ze kansen tot interactie en dialoog. De razendsnelle opkomst van AI biedt mogelijkheden om in zeer korte tijd grote hoeveelheden data te analyseren, efficiënter en sneller te werken en maakt vormen van personalisatie mogelijk die voorheen ondenkbaar waren, maar AI en Big Tech brengen tegelijkertijd ook de nodige uitdagingen met zich mee. Vragen als 'Wat is waarheid?' en 'Wat is betrouwbaar?' zijn niet meer eenduidig te beantwoorden. Mis- en desinformatie worden via sociale mediakanalen sneller verspreid dan ooit en ondoorzichtige algoritmes leiden ertoe dat onze informatie minder goed vindbaar is. Tegelijkertijd krijgen door AI gegenereerde foutieve antwoorden een prominente plek in de zoekresultaten. In deze nieuwe realiteit moeten we als communicatiediscipline werken aan een missie die nog steeds hetzelfde is: het aanbieden van betrouwbare informatie. Want zonder betrouwbare, vindbare en begrijpelijke informatie komt de democratie onder druk te staan.

Noodzaak tot keuzes maken

Als Rijksoverheid willen we zijn waar de mensen zijn. En we willen dat mensen in beginsel zelf kunnen kiezen met welk beschikbaar kanaal of middel zij met de overheid willen communiceren. De [Uitgangspunten Overheidscommunicatie](#) schrijven dit ook voor. Maar in een continu veranderende wereld en in het licht van een groeiend aanbod van middelen en kanalen, moeten we ook de vraag durven stellen: kunnen én moeten we overal aanwezig (willen) zijn? En zo ja, hoe? Bereik alléén kan niet meer leidend zijn. We moeten steeds meer rekening houden met verschillende factoren en afwegingen. Met als doel dat onze communicatie niet alleen impact heeft, maar ook aansluit bij publieke waarden.

We streven ernaar om onze afhankelijkheid van Big Tech te verminderen en investeren in betrouwbare overheidscommunicatie door het ontwikkelen van eigen betrouwbare en verifieerbare bronnen. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat onze informatie ook goed vindbaar is in nieuwe AI-systemen. Maar we verliezen daarbij de menselijke kant van communicatie niet uit het oog. Persoonlijk contact tussen mensen en overheid, zoals dat na de oorlogsjaren vorm kreeg in de dienst Oog en Oor, moet altijd mogelijk blijven, ook voor mensen die minder digitaal vaardig zijn. Daar staan we pal voor.

Vertaling naar het VoRa-werkprogramma

De communicatiediscipline staat aan de lat om de dialoog met de samenleving te voeren. Technologische ontwikkelingen bieden hiervoor vaak nieuwe mogelijkheden, maar brengen tegelijkertijd grote uitdagingen met zich mee. Hoe bereiken we een zo'n groot mogelijk publiek, waarbij publieke waarden als privacy en veiligheid niet geschonden worden? Ook de opdracht om de samenleving weerbaarder te maken daagt onze discipline uit. Wat betekent dit voor contact en betrouwbare informatie als het internet er 72 uur uitligt? Dit zijn grote uitdagingen die vereisen dat we gezamenlijk aan de slag gaan. Met collega's binnen én buiten onze eigen discipline en met collega's binnen én buiten de Rijksoverheid. In lijn met de ambities van Bestuursraad Rijk is opgavegericht samenwerken het sleutelwoord.

In het VoRa-werkprogramma heeft de VoRa daarom vier ambities geformuleerd: (1) Contact, (2) Technologische ontwikkelingen en informatievoorziening, (3) Weerbaarheid en (4) Samenwerken als één overheid.

Hoe kun jij bijdragen?

Met deze koersbrief willen we laten zien wat we als VoRa belangrijk vinden: betrouwbare informatie aanbieden en, als het nodig is, daarbij ook lastige keuzes durven maken. Maar deze koers bepalen we niet alleen. Daarom starten we met een roadshow om in gesprek te gaan met de directies Communicatie en onze samenwerkingspartners. We nodigen je uit om dit gesprek ook met elkaar te voeren en kennis en ervaring te delen. Want dit zijn de grote opgaven die ons werk raken én waar we samen het verschil kunnen maken. Ik ben blij dat we dit samen doen.

Namens de Voorlichtingsraad,
Ivar Nijhuis, directeur-generaal Rijksvoorlichtingsdienst

Tot slot

Wil je meer weten over het VoRa-werkprogramma of andere projecten van de VoRa? Kijk dan op CommunicatieRijk.nl of neem contact op met je directeur Communicatie of car@minaz.nl.